

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 60.

Ljubljani, v soboto 14. marca 1891.

Letnik XIX.

O položaji.

V parlamentarnem življenju evropskih držav znani so nam slučajji, da je kaka stranka bila popolnoma poražena pri volitvah; ali to se je dosedaj prigodilo le strankam, ki so umetno živele od vladne podpore, katera pa se jim je odtegnila vsled vladne premembe. Takega poraza pa, kakor ga je doživela staročeska stranka, pa dosedaj ni bilo v zgodovini. Ta stranka dolgo let ni živela od vladne podpore, temveč se je opirala na skoro neomejeno zaupanje češkega naroda. Poslednja leta se je zares ta stranka nekoliko opirala na vlado in vsled tega zgubila mnogo zaupanja; pomedla je pa s pozorišča ni kaka vladna prememba, temveč narod jo je sam odstranil.

Izpodkopali so jo Mladočehi, ki so znali narod s silnimi agitacijami pridobiti na svojo stran. Staročeska stranka ima velike zasluge za narod češki. Ona ga je po silnih bojih povzdignila do sedanje politične veljave. Malokatera stranka je toliko prestala, nego ta. Dolgo let se je dosledno držala pasivne politike, dokler je niso mladočeški nasprotniki prisilili, da je stopila v parlament.

Dolgo časa so si Mladočehi zamán prizadevali, da bi jo pripravili ob zaupanje pri narodu. Smešili so češko državno pravo, za katero so se potegovali z veliko doslednostjo Staročehi. Vse agitacije pa tako dolgo niso imele nobenega vspeha, da so Čehi prišli v parlament na Dunaj. Rieger in tovariši so bili poštenjaki, ki so zares hoteli kaj doseči za svoje volilce, zato so se pa postavili na realno stališče. Odrekli se niso državnemu pravu češkemu, ali tega prava pa tudi niso naglašali pri vsaki priliki, dobro vedoč, da razmere niso ugodne za vresničenje tega prava. Mladočehom se je ta trenotek zdel ugoden, da pri narodu razkriče dosedanje vodje svoje za narodne izdajalce. Ko jih je nekaj več prišlo v de-

želni zbor, takoj so spravili vprašanje o češkem državnem pravu na dnevni red.

Dr. Grégr in tovariši pa niso tega storili, da bi pripomogli k vresničenju željâ češkega naroda. Dobro so vedeli, da višji krogi na Dunaji niso za tako preosnovo države, vedeli pa tudi, da se taka preosnova po ustavnem potu ne dá izvesti. Za tako premembo avstrijskih odnošajev bi bilo trebalo dvetretjinske večine v državnem in deželnem zboru češkem. Take večine pa Čehi nimajo niti v Pragi, še manj pa na Dunaji. Zato je pa mladočeško postopanje bilo le politična komedija; s svojim predlogom so Mladočehi nameravali le Staročeha pripraviti pri narodu ob veljavo. Govori nekaterih Mladočehov v deželnem zboru so pa tudi bili taki, da bi bil narod lahko spoznal, da niso resni politiki, temveč le politični komedijantje. Napadali so vlado, plemenitaje, Nemce, da, celó krono so spravili v debato, ob enem pa so zahtevali, naj bi jim ti faktorji pomagali obnoviti češko pravo. Da se proti volji omenjenih faktorjev ne dá tako važna stvar dognati, je vsakemu človeku jasno. Le čuditi se moramo, da narod češki, ki je v politiki bil precēj zaveden, ni spoznal mladočeških političnih pustoloveev, mōž brez vsacih političnih načel, ki v politiki iščejo le dobička.

Popolnoma je pa povzdignila Mladočeha znana sprava. Tu ni mesto, razpravljati, je li bila ta sprava dobra, ali ne. Le to moramo omeniti, da je vlada sama največ kriva, da so se stvari tako razvile. Da je k pogajanjem na Dunaj povabila tudi kakega Mladočeha, bila bi jim izvila orožje iz rōk. Dvojbe pa ni prav nobene, da bi bil dr. Grégr na Dunaji ravno to rad privolil, kakor je Rieger. Tudi po objavi dunajskih punktacij Mladočehi sami še niso vedeli, pri čem so, in zatorej niso hoteli precej izreči, temveč so še le pozneje iznašli, da je sprava

za Čeha škodljiva. In to so porabili s takim vspehom, da je pri državnozborskih volitvah na Češkem z ogromno večino zmagala mladočeška stranka.

Važen faktor zginil je s pozorišča in ves političen položaj se je bistveno premenil. Sedanja večina je razbita in treba bode nove. Grof Taaffe je že pred volitvami nekaj takega slutil, zato pa ni hotel privoliti, naj bi se v komentarju k razpustu državnega zbora posebno naglašalo, da se vlada hoče opirati na sedanjo večino, temveč je že z dotično izjavo hotel pogladiti pot levičarjem, da se pridružijo vladni stranki.

Z odstranjenjem Dunajevskega se je vlada že precēj pomaknila na levo stran. Ko so pa volitve za vlado na Češkem tako neugodno izpale, ni dvojbe, da se bode Taaffe še bolj skušal približati levičarjem. Skušal bode sklepati večino iz desničarjev in jednega dela levičarjev. Taka večina pa nikakor ne bode trdna in levice tudi ne bode zastoj vlade podpirala, temveč bode za podporo tudi zahtevala plačila. Kolikor bolj se bode pa Taaffe oziral na levičarje, tembolj si bode odtujil desnico, in naposled se bodo desničarji morali ločiti od take stranke.

S tem pa vlada zgubi večino, in ne bode jej družega kazalo, kakor znova poskusiti srečo z volitvami. Zato se pa mi popolnoma strinjamo z onimi, ki mislijo, da nova zbornica ne bode umrla na ravne smrti.

Leon XIII. avstrijskim škofom.

Važno pismo je razposlal papež Leon XIII. avstrijskim škofom dné 3. marca, v katerem škofom vzlasti priporoča, da naj redno vsako leto sklicujejo svoja posvetovanja ter našteje nekaj predmetov, o katerih je želeli, da se skupno pretresajo. Pred vsem — pravi Leon XIII. v omenjenem pismu —

LISTEK.

Nedeljske misli.

XXI.

„Sic fata tulere“, da bomo v istini Slovenci uživali dolgih bodočih šest let svoj političen ričet brez „družčnega majarončka“, katerega so nas oteli baje sami nemškutarji v svojem priznanem usmiljenju za naše narodne svetinje. Sploh je pogled na naše bojne in najbolj delavne dneve, ki so žalibog zaradi tega prezgodaj minoli, jako zanimiv in poučen. Če serodi kdaj Slovencem mōž, ki bode pisal kulturno zgodovino njegovo, poiskal bode brez dvoma v srenjskih arhivih in v smeteh raznih sedaj imenitnih krčem in volilnih shodov prepotrebno in zanimivo tvarino za „monumenta Sloveniae“, poleg katerih bodo dosedanja od mogočnih sosedov nam darovana zasramovanja pravcate homilije. Zato je naravno, da zavzemajo volitve v Slovenceh najbolj važno politično dobo in da se je ukoreninila pri nas blaga navada, da se zahvaljuje „post victoriam“ najprvo izvoljeni poslanec svojim dragim in zvestim volilcem za izkazano mu častno zaupanje in da vže po prvem dunajskem zborovanju pošiljajo volilci adrese svojemu poslancu za „potrpežljivo“ zastopanje in velikodušno obrambo.

V istini vsak izvoljeni poslanec koristi vsaj posredno svojemu črez vse ljubljenemu narodu in posebno ob volitvi, kajti tedaj si odkrivamo njegovi

volilci in nasprotniki tako očitno in odkritosrčno svoje slabosti, da si memogredoči tujec mora misliti, da bi moral biti vsak naš novovoljeni poslanec, če ne dober politik, vsaj izvrsten krojač, da nam naši potreben zaplato, katero je zakrivil s svojo kandidaturo. Zaradi tega je začasno najvišji naš nalog, da pometemo prej ko je mogoče, z največjo metlo svoje volitvene cunje ter zažgemo na čast slovenski in slovanski slogi in vzajemnosti. In če nam ostane še kaj malenkostnega v navskrižji, n. pr. kakov razpraskan obraz, kakova kvadrina z obrabljeno peto in pa kakov slovarček epitetonov „ornantium“, zapišimo jih v zaslužno zlato knjigo vsakemu posamniku, da ne izumrjō tudi osobne zasluge.

Z našo volitveno vročico nas je zapustila ob enem tudi naša letošnja skeleča zima, ki je zamorila osobito pri nas nekaj ponujajočih se političnih cvetov. Smejijo se nam sedaj morda ne samo naši gg. državni poslanci v svojih novih belih in nekateri vže v častitih in obnošenih togah, temveč tudi vesela pomlad, ki vabi na otožni sever pevece ščinkovce, škrjance in kaline, ki bodo kmalu zapeli svojo staro, a vedno novo alelujo.

Pri tej priliki se spominjam našega starega sosedu Grabljeveca, ki me je prašal neko pomlad:

„Ti, ki študiraš za gospoda, povej mi, kaj je aleluja po domače?“

„Vstajenje“, odrežem se učeno.

„Aleluje pa še nisi preštudiral, če trdiš, da je ona ustajenje, a ne repni olupki, katere kosimo Ve-

liko nedeljo,“ mi je odgovoril stari mōž in mi obrnil hrbet.

Tudi mi Slovenci se prepiramo vže nad štiri-deset let za svojo alelujo, — a poleg nje uživamo še vedno repne olupke v največjih narodnih praznikih.

A vendar napredujemo v svoji skromnosti in potrpežljivosti vspešno v vseh svetovnih vedah.

Da smo Slovenci osobito izvrstni filologi, je vže stara stvar. Zato smo si kar rokave vihali, kar nas je navdušenih narodnjakov, ko je pred nekimi leti trdil neki slovensko-nemški „chef“, da nihče njegovih učeno podložnih ni zmožen popolnoma nemščine.

Poslednje je bilo brez dvoma velika in hudobna laž, ali pa vsaj večja, kakor če bi bil trdil, da vsi nekoliko nemščino tolčemo, slovenščine si pa privoščimo le za večji narodni, ali osobni praznik, kadar namreč postavljamo slavne narodne spomenike, uzidavamo plošče in na volilnih zborih sebe volilcem priporočamo.

Tako nekako mi je šepetal pri poslednjem dramatično-estetičnem predavanju v Rudolfinumu nekov sitnež skrivaje v uho in pristavil nagajivo, da mu ni mogoče razvozljati, kedo si pri tej priliki najboljše okoristi, ali slovenska drama, ali nemški klasični jezik, ali pa narodna estetika.

To je svetovna plača, sem si mislil potem in sklenil, da mislim raje deset nedeljskih mislij brez dramatike, kakor da šepočem [tako hudobno na uho brez estetike. Pa brez zamere! Stifitijanec.

treba z ozirom na žalostne časovne razmere delati na to, da vezi med verniki in višjimi pastirji postajajo vedno tesnejše; da so verniki poslušni svojim škofom in vzlasti da so katoliki udani v zvestobi, pokorščini in otroški ljubezni. Posebno naj vzbujajo škofje med verniki prepričanje, da papež ne sme biti podložen nobeni človeški oblasti in da mora uživati popolno samostojnost. — Gledé na potrebe vernikov pravi Leon XIII.: Kar zadeva vernike, katere obdajajo najraznovrstnejše nevarnosti, skrbeti je za razna sredstva, ki so jim v korist; treba jim pred vsem poduka v verskih rečeh, treba je raznovrstnih bratovščin in društev, v prvi vrsti onih, ki odvrtaajo mladino od pogube ter jo v nemajo za večkratno vredno prejemanje svetih zakramentov. Potreba je tudi izdajati dobre knjige in časnike, ki branijo vero in vtrjujejo lepo pravico; paziti pa je pri tem, da se izdajajo knjige in časniki v boljšem redu in v večji množini. Take dobre knjige in časopisi, ki izhajajo vsak dan ali na določene dni, veliko korist donesajo pri vsakem narodu, veri in državi, ker vtrjujejo postavno oblast in zavračajo spise nasprotnikov, razdirajoče delujočih. V Avstriji posebe bodo taki spisi še veliko večje koristi, ker oni imajo najbolj razširjene časopise v rokah cerkvi sovražni ljudje, ki jih z obilim denarjem razširjajo na vse strani. Potrebno je takim spisom in časnikom v jednaki meri nasproti staviti dobre, da se odkriva njih sleparstvo, odstranja kvarljivi strup zmote, da se vspodbuja za dolžnostno krepostno življenje. Prav bo torej, da ima vsaka dežela svoje časnike, ki naj se boré za altar in domače ognjišče; ti časniki naj se natančno in določno vjemajo z nazori in navodili škofovimi. Take časnike naj z vsemi močmi podpirajo duhovniki kakor tudi drugi v resnici katoliški možje z dopisovanjem in z denarnimi podporami.

Prav posebno pa je treba skrbeti škofom za blagor delavcev, kakor to tudi omenjajo avstrijski škofje v svojem zadnjem pastirskem listu. Delavci namreč prav posebno potrebujejo pomoči od vere, da je njih delo zaslužno in znosno njih trpljenje. To vprašanje je v tesni zvezi s socialnim vprašanjem, ki potrebuje v kljub mnogim težavam nemudne rešitve. Ako torej škofje tudi na to obračajo svojo pozornost, da evangelijske zapovedi pravice in ljubezni zadobé vpliv in oblast na vse stanove, ako z dejanjsko pomočjo pripomorejo delavcem, da si zboljšajo svoj žalostni položaj, tedaj si bodo za vero, a tudi za državo nabrali neprecenljivih zaslug.

Iz teh odstavkov povzetih iz pisma papeževega do avstrijskih škofov, razvidimo, da je Leon XIII. vesel, da so škofje izdali skupno pastirsko pismo za volitve v državni zbor. To pismo je dobilo s tem svoje najvišje potrjenje od papeža samega. Zanimivo bo sedaj videti, kako sodbo je izrekel o tem pismu škofov „Slov. Narod“, ki pravi, da ni še nikoli vedoma žalil verskega čutila svojih rojakov. Narod piše: „Plener si je gotovo z veseljem mel svoji roki, ko je čital pastirski list avstrijskih škofov, kajti poprej si gotovo ni mislil, da imajo nemški liberalci tako dobre zaveznike baš v avstrijskih škofih. Sedaj je pa videl, da v škofijskih palačah prav za prav veje isti duh, kakor v praški kazini in čudno se mu je moralo zdeti, kako da si tako dolgo škofje in nemški liberalci neso podali rok, ki so v bistvu vendar vsi jednih in istih mislij.“ Tako piše slovenski list o skupnem listu avstrijskih škofov, ki je zlasti dobro došel tudi Slovincem. Vprašali bi pač slovenske liberalce, ali ni bilo koroškimi Slovincem najugodnejše agitacijsko sredstvo za zadnje volitve to skupno pismo avstrijskih škofov? Ali zato zaslužijo očitjanje, da veje v škofijskih palačah isti duh, kakor v praški kazini. Ako je bil ta pastirski list tako sovražen zlasti slovenskim narodom, zakaj si ga ni upal podpisati in svoji duhovščini razposlati Italijanom preprijazni poreški škof Flapp? Ali mar zaradi svoje naklonjenosti do isterskih Slovanov?! — Vidi se torej „Narodu“, da vsako priliko iz trte zvije ter jo zlorabi, da namenoma spodkopava postavno cerkveno oblast med slovenskim ljudstvom. Avstrijski škofje in nemški liberalci so v bistvu vsi jednih in istih mislij. Tako očitjanje si drzne objaviti „Slov. Narod“ in malo dni pozneje povprašuje, kje da se mu more dokazati, da bi bil kedaj vedoma žalil verski čut svojih čitateljev.

Pač so torej opravičeni tudi za nas spomini Leona XIII. glede časopisja, katerih omenja v pismu, namenjenem avstrijskim škofom in želeli je, da konservativni Slovinci prav krepko podpirajo konservativne časnike ter s tem izpolnujejo naročila svojega

vrhovnega pastirja, ki je zopet s tem pismom pokazal, kako iskreno očetovsko ljubezen da goji tudi do avstrijskih narodov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. marca.

Notranje dežele.

Državnozbornske volitve. Dosedaj je dovršenih 339 volitev. Voljenih je 109 nemških liberalcev, 9 Coroninijevcev, 6 pristašev srednje stranke veleposestva, 28 nemških konservativcev, 2 Lienbacherjevea, 3 italijanski konservativci, 4 italijanski liberalci, 31 Mladočehov, 9 Staročehov, 4 „divji“ Čehi, 57 Poljakov, 8 Rusinov, 18 konservativnih veleposestnikov, 15 protisemitov, 16 nemških nacionalcev, 5 Rumuncev in 15 Slovincem. Nemški liberalci zgubili so le 2 mandata.

Čehi. Mladočehi že sami spoznavajo, da z moravskimi Staročehi ne bodo mogli vkupe hoditi v državnem zboru. Tako piše praški dopisnik mladočeškega lista „Moravske Listy“, kateri dobro pozná mišljenje mladočeških politikov. Pa tudi nado, da bi je vsprejeli v novo državnozbornsko večino, so Mladočehi opustili, kajti dopisnik omenjenega lista le piše, da bodo čez nekaj let Mladočehi ravno tako sposobni za vladanje, kakor je fakijsna nemška opozicija. Torej še le čez več let. Koliko škode bodo pa Nemci že do tega časa napravili Čehom, seveda dopisnik ne pové. Nobeden ne more povedati, če bodo Mladočehi pozneje mogli tudi to škodo popraviti. Če že mladočeška glasila priznavajo, da bodo Mladočehi osamljeni v državnem zboru, bodo pač tudi pri nas spoznali oni, ki so se tako veselili mladočeške zmage, da to veselje ni bilo opravičeno, ker od te zmage bodo korist imeli le Nemci, k večjemu še Poljaki.

Moravski Čehi. Mladočehi vabijo moravske Čehi, da bi vstopili v njihov klub. Kakor se pa kaže, moravski Čehi ne čutijo nič posebnega veselja, bratiti se z liberalnimi Čehi. Tudi bi volilec ne bili zadovoljni, če bi se jeli družiti z Mladočehi. Moravsko slovansko prebivalstvo je jako konservativno, kar je pokazalo pri vseh volitvah. Vzlic vsem naporom Mladočehi ne morejo v tej deželi pridobiti nobenega zaupanja. Moravski češki poslanci bodo najbrž hodili svoja pota, ali bodo pa pristopili kacemu konservativnemu klubu. Najnaravnejši bode, če vstopijo v klub, v kateri vstopijo konservativni češki veleposestniki.

Mladočehi že resno mislijo, da bodo osamljeni v novem državnem zboru. Pred volitvami mislili so, da se bodo vse stranke pogajale za njih zaveznitvo. Dunajski dopisnik „Narodnih Listov“ že zdihuje zaradi tega. Dunajski dopisnik „Našinea“ je tudi izvedel, da bi Mladočehi jako radi vstopili v vladno stranko, pa se nikdo ž njimi pogajati noče. Za mladočeško zaveznitvo se pa sploh nobena stranka ne bode vlekla, dokler se popolnoma ne prelevijo in ne postanejo realni politiki, kateri zares hočejo kaj doseči in ne hrepené le po ljudski hvali in slavi. Previdnejši elementi bi pač bili pripravljene, poprijeti se realne politike, ali bodo težko se znebili duhov, katere so klicali. Naj nazadnje tudi zmagajo zmernejši politiki, ali takrat bode že prepozno, kajti avstrijska notranja politika in ž njo osoda naroda češkega se bode že poprej odločila za več let. Kadar pridejo levičarji na krmilo, pravi dopisnik, bodo Mladočehi radi pobirali drobtine, pa še teh ne bode. — Žal, da ima dopisnik prav in da bode narod češki le prepozno spoznal, kako polzko pot je nastopil izvolivši Mladočehi.

Poljaki. Izid državnozbornskih volitev ni za nobeno stranko ugodnejši, nego za Poljake. V Galiciji ni voljen noben Starorusin, temveč poleg Poljakov le nekaj malega Mladorusinov, ki bodo hodili s Poljaki. Še večjega pomena je pa, da imajo Poljaki ključ položaja v rokah. Če bodo podpirali sedanjo vladno, morali se bodo tudi levičarji zadovoljiti s Taaffejem. Če pa Poljaki hočejo, lahko pomorejo levičarjem na krmilo. Ker so v tako ugodnem položaju, je naravno, da se jim ponujajo razne ugodnosti od dveh strani. Nadejati se pa hočemo, da se Poljaki ne odločijo za levičarje v škodo katoliški in slovanski narodni stvari.

Agitacije levičarjev. Na Dunaju so pri volitvah židje močno delali z denarjem za liberalne kandidate. Posebno so bili napeli vse sile, da bi vrgli kneza Liechtensteina. Mizarskemu mojstru Jedlički je ponujal vrednik „Neue Freie Presse“ 3000 gld., da bi mej obrtniki agitoval za liberalce. 500 gld. mu je že bil dal na račun, ali mizarski mojster je denar podaril ubožcem in nadalje agitoval za protisemite. Ravno tako so plačevali druge agitatorje in zatorej ni čuda, da so mnogi mali obrtniki agitovali za liberalne kandidate. Delali so tudi z lažmi. Razširili so bili vest, da je Schönerer tudi za Kronawetterja, da bi s tem preslepili nemško-narodne protisemite. Na brzojavno vprašanje je pa Schönerer odgovoril, da je on za kneza Liechtensteina, in to je pripomoglo, da so potem prišli tudi nemško-narodni protisemiti kneza volit, a so že mislili vzdržati se volitve. Levičarji pa še sedaj ne mirujejo. Radi bi dokazali, da knez Liechtenstein nema volilne pravice, ker ni bil nepretrgoma tri leta avstrijski državljani in zahtevajo, da se volitev

razveljavi. Da knez ni bil nepretrgoma avstrijski državljani, skušajo dokazati z nekim zvitim in neosnovanim tolmačenjem zakonov.

Vnanje države.

Imenovanje velikega kneza Sergeja moskovskim generalnim gubernatorjem vzbudilo je veliko veselje v moskovskih konservativnih krogih. To imenovanje tolmačijo tako, da se hoče dati Moskvi zopet čisto ruski značaj. Dolgorukova kosmopolitični nazori neso ugajali ruskim konservativcem, ki so nasprotniki vsemu, kar prihaja od zapada.

V Franciji bo v nedeljo dné 12. aprila ljudsko številjenje, ki se ponavlja v tej deželi vsakih pet let. Pri letošnjem ljudskem številjenju se bode posebno gledalo, da se inozemci prav vpisejo. Listi že opozarjajo, da bode strogo kaznovan, kdor bi se napačno vpisal. Strogo hočejo paziti, da se kak nemški državljani ne vpiše za Švicarja ali Belgijca, kar se je dosedaj že večkrat prigodilo. Vlada želi izvedeti, koliko je Nemcev na Francoskem in kod prebivajo, da bode potem mogla strogo nanje paziti.

Caprivi. Neki hamburški list je izvedel, da v kratkem odstopi Caprivi in bode Miquel imenovan za kancelarja. Nam se ta novica ne zdi verojetna, če tudi vemo, da Miquel spada k možem, katere posebno čisla nemški cesar.

Bismarck in Waldersee. General Waldersee obiskal je te dni kneza Bismarcka v Fridrichsruhe. Ta dva moža bila sta si prejšnje čase huda nasprotnika. Grof Waldersee je hudo delal proti Bismarcku in tudi nekaj pripomogel, da je cesar odstranil mogočnega kancelarja. Kmalu po odstopu Bismarckovem je pa tudi Walderseeja zadela usoda, da je zgubil uplivo svoje mesto in bil prestavljen v provincijo. Sedaj ko sta oba izgubila svojo prejšnjo moč, sta se pa sprijaznila.

Nov pruski naučni minister je jako konservativen mož in je od njega pričakovati, da bode pravičnejši katoliški cerkvi, nego je bil prednik njegov, zato so pa imenovanje njegovo z veseljem pozdravila tudi katoliška glasila v Nemčiji.

Prince Jerome Napoleon najbrž ne bode več ozdravel. Poslednja poročila iz Rima so taka, da je vsak čas pričakovati njegove smrti. Sina je bil sicer vsprejel, ali spraval se ni ž njim. Ravno tako se prince neče spraviti s cerkvijo. — Smrt Jeroma Napoleona bi zopet zjediniła bonapartiško stranko na Francoskem, ki se je dosedaj ločila v pristaše očetove in sinove. Zjedinjeni bonapartisti imeli bi nekoliko več vpliva, nego so ga imeli dosedaj, ko so bili razcepljeni.

Izvirni dopisi.

Iz Polja pod Ljubljano, 13. marca. Z radostjo vam morem naznaniti, da je po mnogih ovirah ustanovljeno naše bralno društvo. Hvala vsem, ki so k temu kaj pripomogli. Dnó 9. t.m. je bil prvi občni zbor, katerega se je vdeležilo lepo število udov. Zač. predsednik je pozdravil došle ude, društveni tajnik pa v jednatem govoru navduševal zbrane za dobro stvar in končal s trikratnim „slava“-klicem presvetlemu vladarju. Glasni „slava“-klici so odmevali po sobi. Začasni društveni blagajnik je predložil račun. V stalni odbor so bili potem izvoljeni gg.: Josip Mercina, predsednik; A. L., podpredsednik; Fr. Kavčič, tajnik; Ig. Mercina, blagajnik; Anton Valant, knjižničar; Ivan Razman in Anton Škofic, odbor-nika. Upati je, da bodo vsi odborniki delali na korist društvu v pravem verskem in narodnem duhu. Društvu dohajajo ti-le listi: „Slovenec“, „Domoljub“, „Slov. Gospodar“, „Edinost“, „Mir“, „Soča“, „Dom in Svet“, „Rimski Katolik“. Dalje je obljubil g. Andrej Jamar dajati „Novice“ in „Vrtec“, č. g. Ivan Müller „Danico“, gospodična Ivanka Kuhar pa „Dom in Svet“, „Vrtec“ in „Dol. Novice“. Vsem najsrčnejša hvala! Društvo šteje sedaj 54 udov, a upamo, da se bo število pomnožilo ter društvo postalo v resnici središče in ognjišče pravega in lepega napredka. V ta namen pa se prijateljem priporočamo za dobre in koristne knjige, katerih si društvo še ne more omisliti.

Z Gorenjskega, 13. marca. (Po volitvah.) Volitve so končane; brez skrbi recimo, končane na čast naši ožji slovenski domovini, ki naj ostane vedno zvesta Bogu in cesarju.

Kako pa so volitve po „Narodu“ opisovane? Nikdar ni bil namen naše stranke, blatiti nasprotnike ali jih brez potrebe vznemirjati. Ob volitvah po mestih gorenjskih in notranjskih, osobito o duhovnikih, pa „Narod“ tako pisari, da bi bilo res greh temu nasproti molčati. Mnogo gorostanoneslanega je že iztrobil „Narod“ po svojih predalih, toliko razdivjan in hudoben pa skoro ni bil še nikdar, kakor je zdaj po sramotnem propadu svojih pristašev.

(Dalje v prilogi.)

Vidi se mu, da bje boj za svoj obstanek. Do zdaj je mislil, ka kar reče „triumvirat“ „Narodne tiskarne“, to je več, kakor evangelij, mnogo več, kakor glas vseh avstrijskih škofov.

Prepričali so se „Narodovi“ pristaši, da temu ni tako. Očitno so pokazali zavedni volilci, da prav dobro čutijo, da so mnogi „Narodovi“ patronje in pristaši popolnoma nasproti katoliškemu prepričanju našega naroda; ljudstvo prav dobro vé, kaj bi mu vzeli taki voditelji, ki ga s samimi obeti slepijo, podkopavajo pa mu jedino resnično in pravo tolažbo v vseh težnjah in jedino pravo, podlago vse sreče, sv. vero. Kričijo naj in naj se zvijajo „Narodovi“ pristaši, kar le morejo, sleherni zavedni Slovenec, boče naj v duhovski ali svetovni suknji, mora jim reči v obraz, da so radikaleci in liberaluhi.

Kdaj že je pisal učenjak, svetovno znani, da bi prej našel dežele brez mest, mesta brez prebivalcev, kakor pa vero brez duhovnikov. „Narodovci“ pa trdijo v št. 55.: „Vero v bodočnost bomo narodu ohranili brez vas duhovnikov in zoper vas.“ Kaj si s tem mislijo in s čim pretijo, je lahko ugani.

Naj ne mislijo „Narodovi“ pristaši, da bodo preplašili s takim grozenjem slovensko duhovščino. Sv. cerkev vse kliče sicer k izveličanju po naročilu svojega božjega ustanovitelja, ona tudi srčno pomiluje zaslepljene odpadnike; vé pa dobro, da ljudje, ki se iz božje službe, iz velikonočne izpovedi in iz naprav sv. cerkve tako norčujejo, kakor „Narodov“ dopisnik iz Postojine dne 6. marca, niso več pravi njeni udje. „Tudi-katoliki“, ki z imenom „katolik“ svoje sobrate smešijo, niso nobena čast katoliški cerkvi, brez njih bo katoliška cerkev še ostala.

Gorjé, tisočkrat gorjé narodu slovenskemu, če bi mu ljudje te vrste vero varovali in oni jedini zanj skrbeli! Kličejo res kaj hinavsko Izveličarjeve besede: „Vstani in hodi: tvoja vera ti bo pomagala.“ A vaša vera ima v vsakem oziru slabo podlago.

Kaj so te vrste ljudje, pa še mi dokažimo iz sv. pisma. Izveličarjeve besede so: „Kdor cerkev zaničuje, bodi ti kakor nevernik.“ „Narodovci“ imenovali so papeža „izvržek človeštva“; škofje so jim „pajdaši nemških liberalcev“, „nasprotniki narodom“; duhovnike pa psujejo „lažnivec“, „licemerce“, „klevetnike“, ki kradejo čast med zemljani najbolj nadarjenemu njihovemu pristašu itd. Može, ki so v resnem trudu in v premnogih bojih za narod osiveli in toliko žrtvovali, drzne se „Narod“ z največjo nevhvaleznostjo napadati. Mnogi današnji radikaleci so marsikdaj poljubovali roke svojim duhovskim dobrotnikom; kaj bi pač bili, če bi jim ne bili duhovni dobrotniki pomagali? Zdaj pa duhovnikom preté: „Vas bomo onemogočili!“

Tako daleč še ne sega Vaša mogočnost, in ko bi to le dosegli, uničili ste narod ter vrgli črno prst na grob naroda slovenskega.

Iz mariborske okolice, 12. marca. „Hvala Bogu, da je tudi to proč“, slišal si z nekim zadovoljstvom lahko marsikoga vsklikniti po dokončanih volitvah. Prašilo se je in sém ter tam tudi grmelo — pretilo se marsikom v okolici, če voli s Slovenci, ne dobí več dela pri slutvo-Nemcih. Visoko so se dvigali marsikje valovi; razgretih nemčurjev jeziki se brusili ob Slovence, da so kar iskre frčale. Posebno je bila živa agitacija od liberalcev mariborskih in domačih nemškutarjev v Kamnici, Selnici, Hočah in Slivnici. Kamničani so malo poprej dobili po prizadevanju Schmiderjevem 400 gl. od deželne odbora za gasilno društvo, ustanovljeno ne od domačinov, kateri brez malo izjem so mu vsi nasprotni, ampak od nekega mariborskega agenta, narodnega odpadnika. Zato so pa tudi na vse kriplje delali, da bi se izvolili liberalno-nemčurški volilni možje. Napeli so vse žile, pomagati je moralo tu botrinstvo in svaštvo pri domačinih. Mariborski liberalci, zagrizenci Slovencev, od katerih živijo, pa so vpregli vse svoje podrepnike. In tekali so nemčurški hlapeci ter vpihi kakor nekdanj vozniki na veliki cesti, proslavljali so in hvalili svojega kandidata, kakor širokoustni žid preležano blago, alj da še, to jasneje povém — kakor „Narodovci“ kandidata dr. Majarona. Da tukaj lahko nemškutarji tako gospodarijo, je pač dosti kriva v bližnji okolici razdelitev občin. Tako na primer je kamniška fara, najbližja mestu Mariboru razdeljena na pet, reci pet občin. Tudi selniška fara ima več občin. Bližnje občine mesta le meščani Nemci in slutvo-Nemci, nemčurji vladajo, domačini so jim le marionete.

Kakor v mestu godejo, tako pa pleš-jo nemčurji v okolici. In ker ne morejo poslušati nemčurjskih sirenskih glasov zmirom, naznanja voljo in zahteve jerobov nemškutarjev „moniteur“ švabov in nemčurjev „Marburger Zeitung“ po imenu. In ker to glasilo stoji na vrhuncu napredka in kulture nemško-židovske, počasti tudi včasih, posebno je pa za volitev storila, kakega duhovnika z epiteti novošegne uljudnosti ali boljše neuljudnosti, kakor: „Finsterling, Schatten, Schattenmann, Schattenspender.“ Vendar — toda na sramoto svojo moramo reči, vedli so se naši narodni in tudi verski nasprotniki uljudneje, kakor so se pa „Narodovci“ na Kranjskem.

Najsi „Marb. Zeitung“ zmirom naznanja, kedaj je služba protestantov v njihovi bogomolnici, vendar imeni „kristijan“ in „katolik“ še ne presedati tako kakor „Narodu“, kateremu je že psovka postala. Lansko spomlad in letošnje volitve pokazale so, da so „Narodovcem“ možgane zmešale nemške kulturoborne ideje. Volitveni valovi spravljali so na dan res take psovke na duhovščino, kakeršnih ne čitaš celó v zmernih židovsko-liberalnih glasilih. Vsak štrkovec se menda že na Kranjskem čuti poklicanega spravljati se na „kapelane“. In res ne najdeš številke skoro „Narodove“ za volitev, kjer se ne bi čohali ob „kapelane“ in se v nje drzno ne zaletavali in drli kakor kozmopoliti vrabei — na kako strašilo v zelniku ali prosu. Vzdignila je v slutvo — kulturkampfu švabsko-židovska žurnalistika svojo konjsko kopito zoper kapelane, duhovščino, cerkev in mislila je tudi žaba kranjska, „Narodova“, da jej je vzdigniti nogo. In takšni ljudje predrznejo se celó trobiti (Vide „Narod“ 55. št. 9 marca 1891) po svetu, da hočejo vstati, da obranijo in obranijo Slovincem vero. Resno reči moramo z istim član-karjem („Narod“ št. 55) „difficile est satyram non scribere“. Posluš torej duhovščina, napni svoja ušesa, „Narodovci“ bodo ti povedali, kako treba pridigati in oznanjati nauk; zakaj le njihovo glasilo je še ohranilo pristen nauk Izveličarjev. Kdo se tu ne spomni, da je tudi za svojega časa tako govorila nemška ošabnost! In ker le gospóda „Narodovci“ et Comp. po Sloveniji raztreseni vedó in imajo to skrivnost, opominjal je tudi pred nekaj časa nekdo v uvodnem članku v „Narodu“, naj se ne vsedajo več „s kapelani“ skupaj za eno mizo. In kako tudi? Lahko bi njihova tema potemnila lučnjake in razsvetljevalce Slovenije. In vsaj se še-le tudi „človek s kapelanom začne“, pisal je nedavno „Narod“. Kajpada je kakšen večer ljubljanski koncipijent že „homo perfectus“ ter štrli in molí pod oblake s svojo glavico višje nad vsakim „kapelanom“, nego Eiflov stolp nad zvonikom kake gorske cerkvice. Vsaj je tudi na stara leta zato z brusom zamenil pero in je pokazal, da je pravi brusáč. Toda naj brusi, naj grmi, koplje in lomi ter želo zabada v osebe — vsaj ne dela ničesar drugo, nego neka golazen, ki se le na dober sad vseda. Morebiti še v kratkem kaj. —še.

Iz Prage, dne 10. marca. (Po boji. — Odstop Staročehov.) Pač je govoril pesnik golo resnico, primerjajoč narod z velikim dečkom, kateri bega za onim, ki najbolj rogovili in vriska. Istotako Francozi ne trpé dolgo iz dolgočasia jednega in istega ministerstva; to se lahko opaža tudi pri mladočeški volilni zmagi.

Po zmagi v kmetskih občinah zmagali so Mladočehi i po mestih, a to na celi črti, samo v Taboru itd. je zmagal izmed 17 staročehskih kandidatov gospod dr. Dostal, a tudi ta je danes odložil mandat. Ta nagli, nepričakovani poraz Staročehov s površja politiške arene je fenomenalni pojav in v zgodovini novodobnega parlamentarizma doslej nečuden!

Bolestni čuti prešinjajo vsacega odkritosrčnega prijatelja Riegrove zastave nad tragičnim padeem nekóč najmočnejše stranke na parlamentarnem torišči. Tako tožne usode staročehska stranka nikoli ni zaslužila. Glavne vzroke njenega poraza opisal sem v poslednjem dopisu. Bila je to Taaffejeva vlada, koja je stranki izgotovila, pred letom dnij krsto v podobi dunajskih punktacij. Nad Staročehi niso zmagali njih osebni protivniki, ne, temveč — med češkim ljudstvom tako sovražene punktacije. Pisal sem takoj po razpuščenju državnega zbora, da se bodo nove volitve vršile v znamenju dunajskih pravnih pogajanj, in da bodo to grob Staročehov.

Druga postranska hiba bila je nedostatna organizacija. Staročehska stranka ni imela nobenih delavnih agitatorjev, in celó v Pragi ne, kjer se je pogrešala železna organizatorska roka. Vsake volitve stanejo mnogo novcev; z gmotnimi sredstvi nadvladujejo dostotno sicer Staročehi, toda takrat se je premalo žrtvovalo za volitve, in to se je kruto maščevalo. Poražena stranka ni imela v stolnem mestu železne agitatorske roke, s kakoršno se je ponašal njen zvesti pristaš, pokojni župan Vališ.

Tretja hiba more se očitati staročehski žurnalistiki, koja je zakrivila celo kópo hib. Glavno glasilo staročehske stranke, „Hlas Národa“, je takoj po deželnozborskih volitvah julija meseca naravnost predbacivalo kmetskemu ljudstvu politiško — nezrelost in možato razsodnost. To je bilo seveda olje na ogenj. Pod vtisom tacih novinarskih izlivov trpela je reputacija vse stranke. Razžaljeni ljud je torej iskal prilike, da se osveti za to zasramovanje, in jo je tudi našel. Glavno glasilo ni delalo več razlike med prijatelji in neprijatelji, in bagatelizovalo je najzvesteje pristaše svoje. In sad vseh teh hib je dozorel minole dni!

Najbolestneje seveda boli vsacega pravega rodoljuba žalostna usoda g. dr. Riegro. Mož, koji je osivel v službi naroda, kojemu je nesebično vse žive dni služil in žrtvoval njegovemu prospehu vse duševno delovanje svoje, zdravje in gmotne koristi, stoji tu danes opuščen od naroda, in ko je volilni vrišč prikipele do vrhunca, ostavil je domovino svojo, da si poišče pokoja na — tujih tleh! V domovini ni našel miru, a v večnem Rimu so ga gostoljubno vsprajeli. Baš danes je pisal našemu starostu gospodu Solcu, da se odpové mestnemu odborništvu, a istotako predsedništvu češkega šolskega društva „Matiče školská“. Kaj poreče na to svet, ko bode izvedel o nevhvaleznosti češkega naroda? Ta nevhvaležnost bode neizbrisna maroga na češkem narodu, in tujina ga bode potem tudi obsojala. V čast domovini češki ne more biti nikoli, da je voditelj naroda na stara leta učakal grdo nevhvaležnost za nevenljive zasluge svoje. Bodisi da Riegrovo ime zgine iz parlamentarnega življenja, iz povestnice naroda in iz src vseh čistih značajev zginilo ne boče nikoli!

Toda pustimo ta prizor in ozrimo se k sedanjemu politiškem položaju in k perspektivi, koja se nam otvorja v bodočnost.

Zaupniki staročehske stranke objavili so izjavo, v koji oznanjajo, da odstopijo s parlamentarnega pozorišča, torej bode imela nova narodna stranka prosto polje. Mlajše moči nastopile so za starejšimi bojevniki. Po vseh uveril se bode narod, katera stranka zasluži njegovo popolno zaupanje. Veliko prednost ima nova stranka pod staročehsko v tem oziru: v državnem zboru ne bode imela nasprotnikov iz lastnega naroda, koji bi ji delali ovire. Njena slaba stran pa je, da se ne more ponašati s tako izvežbanimi strokovnjaki, kakor staročehska stranka. Razun devet ali deset skušenih parlamentarnikov nahajajo se v novi stranki sami novinci; dalje so med njimi i posamezniki, koji so bili svojedobno pristni Staročehi in umejo taktiko, n. pr. poslanci Trojan, Kaizl, Adámek itd.

Mladočehi imajo zdaj torej vse, česar si more želeli srce politiške stranke, in morejo dokazati s čini, da umejo izkorističati iz zmage, česar so prej obljubovali volilcem v govorih in oklicih. Mandat je pogodba med volilci in voljenimi. Volilci so dali mladočeškemu kandidatom pogojno glasove svoje, in poslanci kot značajni možje morejo spolniti to pogodbo. Nova dóba zahteva i novih odnošajev. Ljud hrepeni po miru, utrujen in opehan je ter čuti v rodoljubnem srci ból, vidéč, kako vse gine, kamor se vgnezi nesloga. Da češki ljud konečno zadobi miru in moči za delo, v to svrho je staročehska stranka žrtvovala mandate svoje ter si pridržala pravo: stvarne in nesebične kritike.

Mladočehi so zmagali, staročehska stranka jih je priznala kot zmagovalce, umaknila se jim je s poti, in zdaj mora nastati dóba rodoljubnega delovanja. Po občinah, okrajih in zavodih, kjer je sosed odkazan na soseda, delovalo se bode zdaj skupno, a v državnem zboru bode zdaj samo jedna stranka. Mir po čeških pokrajinah, novo delo novih mož na parlamentarnem torišči, napredek v boji za narodne pravice — to je zrealo nove dóbe vsled želja čeških volilcev po prevratu minolih dnij na Češkem.

Dnevne novice.

(Presvetla cesarica Elizabeta) odpotuje danes zvečer z Dunaja ter se pripelje jutri zjutraj ob 8. uri v spremstvu nadvojvodinje Marije Valerije in njenega soproga nadvojvode Frančiška Salvatorja v Miramar. Ob ugodnem vremenu se odpeljejo popoldne ob 1. uri do Malega Lošinja, kjer obiščejo nadvojvodinjo Marijo Terezijo. Z Lošinja se odpeljejo cesarica in hči nadvojvodinja Marija Valerija na otok Krk.

(Č. g. Ivan Vrhovnik,) župnik pri sv. Gotardu, je bil v včerajšnji seji mestnega magistrata ljubljanskega imenovan za župnika trnoveške župnije v Ljubljani. Kakor čujemo iz krogov občinskega zastopa, se to imenovanje ne strinja z občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano § 32., ki pravi, v točki 4., da „zvrševanje občini pristojne patronske in prezentacijske pravice“ spada k oparilom občinskega sveta.

(„Tonzurirani dnevnik“), to je najnovejši naslov, katerega je dal olikani (?) „Narod“ našemu listu. Studi se nam že dan za dnem zavračati tako nedostojno, uprav pobalinsko pisarjenje, s katerim se smešé in z blatom ometavajo svete stvari, tukaj cerkveni obredi. Mi le konstatujemo, da ima tudi „Narod“ nekaj „tonzuriranih“ sotrudnikov. Radovedni smo, kaj k temu poreče g. dr. Majaron, ki je tudi prejel tonzuro in na račun tonzure nekaj časa študiral na Dunaju. — Na druge neslanosti „Narodove“ se nam danes ne zdi vredno odgovarjati.

(Kolodvor dolenske železnice) ne bode v Ljubljani, ampak v Šiški tik kolodvora gorenjske železnice. Odtod pojde tir ob severni strani pokopališča in pod južno železnico skozi Udmat, kjer prestopi Ljubljano ter se pred Turnom zasuče do Goloveca, okoli katerega se zavije na dolensko stran. Blizu karlovskega mostu bode tudi postaja. Ako se potrdi ta prog, moralo se bode pač skrbeti, da se po tramvaju zveže kolodvor pri karlovskega mostu s kolodvorom južne železnice. Da bode zveza dolenske železnice z gorenjsko in južno tako neugodna za Ljubljano, kriva je južna železnica, katera noče skleniti peage-pogodbe z dolensko železnico.

(Župnije Gozd) pri Kamniku je dobil dosedanji ondotni upravitelj č. g. Andrej Šarec.

(Državna dobrodelna loterija.) Presvetli cesar je ukazal, da od 27. državne dobrodelne loterije dobi primeren del tudi sirotišnica, ki je v upravi dežele kranjske.

(Nesreča.) Iz Idrije se nam poroča: Janez Brumen, učenec IV. razreda je šel v četrtek zjutraj okolu 8. ure z jerbasom žaganja iskat. Ko jerbas napolni, vzdigne se, a pri tej priči zgrabi ga lopata velikanskega kolesa in mu glavo zdrobi. Nesrečnež je takoj izdihnil svojo dušo.

(Šolske gradnje.) Na Igu pri Ljubljani bodo razširili šolsko poslopje, in so troški te gradnje proračunjeni na gl. 3401 39 kr. — V Doberničah v trebanjskem sodniškem okraji bodo pa v kratkem gradili novo šolsko poslopje, a so skupni troški proračunjeni na 12.678 gold. in 18 kr.

(Trtna ušica na Kranjskem.) V deželi je koncem leta 1890. bilo 10.609 hektarjev zemlje s trto zasajene. Okuženo je 6023 hektarjev, in sicer v okraji krškem med 4474 hektarji je ušica skazila 2762 hektarjev, v okraji novomeškem od 2972 kazi trto po 1137 hektarjih, v okraji črnomeljškem je od 1961 okuženih 1546 hektarjev, v okraji postojinskem pa izmed 1202 ušica gospodari po 478 hektarjih zemljišča.

(Voda poplavlila) je polja in ceste, kakor se nam piše, po raznih krajih blizo Ljutomera, vzlasti dne 8. marcija.

(V Velenji) so rodoljubi ustanovili sadjarsko društvo, ki bo delovalo po žaleški dolini in okoliceh. Dal Bog srečo!

(Družbi sv. Cirila in Metoda) došlo je letno poročilo nje izvanakademične (II.) podružnice v Gradci. Z mladeniško naučenostjo za našo družbo delujoči t. č. prvomestnik napominane podružnice, ravnatelj v p. Fran Bradaška, piše nam v tem poročilu: „Letni zbor smo imeli 1. t. m. v gostilni „Neu-Gratz“. Gostilničar nam je bil jedno sobo za ta večer prepustil. Bilo mi je drago, da se je zbralo letos precej udov in tudi gostov, posebno slovenske vseučiliške mladeži. Bil sem pa tudi sam pri naših družbenikih ter jih nagovarjal, naj pridejo. . . Drago mi je, da sem leta 1890. mogel pridobiti podružnici 3 nove letnike in 1 ustanovnika.

— Plemeniti, Vam znani dobitnik podaril nam je tudi lani 10 gl., za kar mu bodem kmalu v imenu odbora poslal pismeno zahvalo. S posebnim zadovoljstvom morem omeniti, da se mi je posrečilo nagovoriti nekega znanega gospoda, rodom Hrvata, da je poklonil za našo družbo 5 gl. — Omeniti hočem le še, da dajem nekaterim našim obrtnikom naše časopise brat, da jih probujam; tudi naročam pri njih kako delo, da jih le pridobivam za našo družbo“. — Na to končuje svoje poročilo z naslednjimi besedami: „Intako se hočemo truditi še dalje, a milostni Bog naj nam podeli svoj blagoslov in obilen vspeh, saj delamo za vzore, kijih je vsadil on v v človeško srce: za pravico in omiko! Prepričan sem, da škodujejo veri in javnemu redu oni, ki delajo proti naše družbe svrhi. Za njo mora biti, kdor je pošten in miren!“ — Ko smo navedli črtice iz tega poročila, izrekujemo očitno zahvalo neumornemu prvomestniku ki akopram v miru — za rojstveni ljud noče počivati — zahvalo vsem brodarjem našega čolnička sredi tujega naroda — zahvalo izvanakademične praške podružnice slednjemu onemu udu, ki morda težko prisluženi novič daruje na naš domovinski altar. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Občni zbor Elizabetine otroške bolnice) vršil se je v četrtek popoldne ob 4. uri v tukajšnji mestni dvorani v prisotnosti mnogobrojnih in odličnih članov, osobito gospoj Voljen je bil zopet prejšnji upravni svet, razven odstopivše g. Jakobine Kastnerjeve, namesto katere je bila voljena gospa M. Kočevarjeva, soproga c. kr. predsednika deželnega sodišča. Iz letnega poročila posnamemo, da je bolnica imela l. 1890 prejemkov 5148 gl. 18 kr., med katerimi so volile po pokojnih gg. Luciji Vidic 100 gl. in M. Freibergerjevi v znesku 50 gl.; dalje so volili pokojni L. Čuk 500 gl., župnik Ant. Škerjanec 800 gl. sreberne rente, H. Ničman 100 gl. in Jos. Šušteršičeva 15 gl. Od 1. novembra l. 1889 opravljajo službo v bolnici štiri sestre Vinc. Pavlanskega in tri strežajke. Leta 1889. in 1890. bilo je v bolnico vsprejetih 303 otrok, ozdravel 201 in pomrlo 53. Koncem decembra leta 1890. je ostalo v bolniški oskrbi še 21 otrok. Povprek je bilo v bolnici 15 bolnih otročičev, a na razpolaganje je vedno 30 praznih posteljic.

(Kranjsko ribiško društvo v Ljubljani) ima svoj občni zbor 20. dan t. m. zvečer ob 7. uri v svojih društvenih prostorih v Gospodskih ulicah. Najvažnejša točka je posvetovanje in sklepanje o daljšem obstoju društva, oziroma razdružitvi, ker c. kr. kmetijska družba namerava osnovati poseben odsek za ribištvo.

(Gruškovec) velja okoli Velenja po 18—23 gl.; pri Sv. Janžu ga je onidan neki kupec plačal po 19 gl., a na Dobrni je nekdo dajal po 20 gl.

(Akad. društvo „Slovenija“) na Dunaju bode v ponedeljek, 16. tega meseca imelo sv. mašo za dušnico po vitezu dr. Miklošiču, svojem častnem članu. Daroval jo bode preči g. dr. Fran Sedej, c. in kr. dvorni kaplan i. t. d. v „Alserkirche“ nasproti občni bolnišnici.

(Hrvatski delavci na tujem.) Ruski konzulat na Reki je izdal za 300 primorskih delavcev potne liste za Rusijo, kjer bodo dobili delo v šumah v Ruski Poljski. Več delavcev pa je odpotovalo v Grein na Gor. Avstrijskem, kjer bivši inženir dež. vlade hrvatske, Karlo Bubak, vodi vravnovo Donave. Pri tem podjetji je tudi zagrebški inženir Hudec.

(Savski most.) Iz Budimpešte se poroča, da je ogrski trgovski minister Baroš sprejel ponudbo E. Gärtnerja za zgradbo savskega mosta pri Zagrebu. Ponudba se glasi na 249.400 gl. proti šestletni amortizaciji, podjetnik pa se zaveže, da bode delo gotovo v šestnajstih mesecih.

(Iz tržaške škofije.) G. dr. Peter Tomazin, doslej profesor veronauka na tržaški realki, je imenovan za profesorja veronauka na gimnaziji. Gosp. dr. Jos. Ivanič, tajnik škofijske kurije v Trstu, je imenovan za pomožnega veroučitelja na c. kr. trgovsko-pomorski akademiji. G. Bernard Sever, duh. pomočnik pri sv. Antonu novem v Trstu, je imenovan za pomožnega veroučitelja na c. kr. realki. Župniški izpit sta naredila gg. Jos. Gojtan in Fran Marčinko.

(Izkladanje živine na solnograških postajah.) Iz zdravstvenih ozirov je odredila c. kr. deželna vlada v Solnogradu, da se sme domača živina iz solnograških hribov, dalje iz Tirolske, Koroške, Sta-

nerske in Kranjske izkladati samo na železniških postajah Hallein, Aigen, Seekirchen in Strasswalchen.

Raznoterosti.

— Pirenejski predor ali tunel. Francija in Španija ste že dlje časa zvezani z dvema železničnima progama, katerih ena drži ob Sredozemskem morji, druga pa ob Atlantovem oceanu. Po dolgem pogajanju ste sklenili obe vladi, zgraditi še tretjo železnično proggo in sicer sredi skozi Pireneje, katera naj bi vezala špansko železnično proggo Huesca-Confranc s francosko Pau-Oleron. V to svrbo bo treba prevrtati Pireneje v dolgosti 7790 metrov. Predora samega bo na francoskih tleh 3020, na španskih pa 4470 metrov in bo šel skozi vrh Somport. Na severni strani pogorja bo 1065 metrov, na južni pa 1195 metrov nad morsko gladino. V dolgosti evropskih predorov bo pa ta še le peti. Najdaljši predor v Evropi je namreč predor sv. Gotharda, ki meri 14.990, potem pride Mont-Cenis predor z 12.220 metrov dolžine. Predor skozi Arlberg meri 10.270, skozi Apenine na železnični progi Novi-Genua 8260 metrov. Najdaljši bi bil sevda Simplon-predor, ki naj bi se zgradil med Švico in Italijo, meril ne bi nič manj ko 19.000 metrov. V ta namen se vrše že dlje časa pogajanja med imenovanima državama, a do zdaj še brez konečnega sklepa.

— Ladija se je potopila. Parnik „Serpent“, ki je odplul nedavno iz Autwerpna v Bombay, se je potopil v Indijskem oceanu. Petdeset oseb je utonilo.

— Ameriško čašniško podjetje. V Novem Yorku izhajajoči dnevnik „The World“ tiska se v 300.000 iztisih, pri posebnih priložnostih pa tudi v dvakrat tolikih iztisih. Ob delavnikih ima po 16, ob nedeljah pa 48 jako velikih strani. Lani v oktobru imel je samih inseratov 2020 kolumen. V uredništvu je 16 urednikov in sodelaveev, poleg tega ima 200 mestnih poročevalcev in 500 vnanjih dopisnikov. Tiska se na 12 velicah rotacijskih strojih, ki delo opravijo slednji dan v dveh urah. Poslopje tega lista je ogromen stolp v 24 nadstropjih, je pač 300 metrov visoko in je torej najvišja zgradba v Novem Yorku, Zgradba je od železa in kamena ter ima električno razsvetlavo in telefon. Stroji so v pritličji, stavei, katerih je 300, v 12 nadstropjih, uredništvo je pa prav na vrhu.

— Revščina v Londonu. Tretji teden meseca februarja je dobilo v angleški prestolnici 95.961 revežev podporo. Od teh je bilo 36.117 javnih ubožcev ali beračev, 59.844 pa drugih revnih ljudi. Število londonskih revežev je pa bilo v isti dobi preteklih šest let še za 10.000 do 13.000 večje.

— Pesimist Ob Renu in Mozlu so ljudje še odkritosrčni — tu še pravijo „Rheinwein“ in „Moselwein“, po drugih krajih pa prav nič ne povedo iz katerih rek zajemajo vodo.

Silna nevihta s snegom je razgrajala dne 9. t. m. skoraj po vsi Angliji in Škociji. V Wycku (v Škociji) je vrhu tega pritiskal hud mraz. V severnem Walesu je poginilo v zametih štiri tisoč drobnice.

— Tovariš Rozse Sandorja. V Szegečinu je vzbudila veliko iznenadenje novica, da so prijeli roparja Farkasa Jancsija. Jedva so prijeli tega roparja, že je več oseb, ki so bile sodišču bolj ali manj znane, ubežalo v Srbijo. Nekateri so se pa oglasile pri sodišču. Tako je predzadnji četrtek prišel k namestniku državnega pravdnika star mož z belimi lasmi, toda še trden. Rekel je: „Tukaj sem, milostivi gospod; me li več ne poznate? Stari Beeski sem.“ — „Prijatelj in tovariš Rozse Sandorja?“ vpraša začuden namestnik državnega pravdnika. „Dolgo že ni bilo slišati o vas. Kaj pa želite?“ — Starec je nekaj časa pomišljal, potem pa reče, smehljaje se: „Slišal sem, da so zaprli Farkasa Jancsija, in si mislil, da bodo tudi mene kaj potrebovali. Čemu bi se dal iskati? V Srbijo tako ne pojdem, sem že prestar.“ — „Odkritosrčno povejte,“ vprašal je državnega pravdnika namestnik, „vaša vest morda ni prav čista?“ — Kdor je bil Rozse Sandorja tovariš, tega vest ni prav čista, dokler je živ,“ odgovori starec. — Namestnik državnega pravdnika ga je potem odpustil, zagotovivši mu, da ga bodo že našli, ko bi ga le sodišče potrebovalo.

Telegrami.

Dunaj, 13. marca. Ko so volitve že skoro popolnoma končane in se razvidi že, kako močne bodo stranke v novem državnem zboru, začela so se dogovarjanja ministerskega predsednika z voditelji strank. Mej drugim se je včeraj grof Taaffe dolgo razgovarjal z dr. pl. Plenerjem.

Berolin, 14. marca. Windthorst je umrl ob 1/4 9. uro zjutraj. Po polnoči ga je stresel mraz, proti jutru je zaspal, nato zatisnil na večno oči. Windthorst se je malo zavedel, ko sta prišla k postelji njegova hči in vnuk.

Lisabon, 13. marca. Ob portugalskem obrežju je hud vihar, v pristaniščih je poškodovanih več ladij.

Piccoli-jeva esenca za želodec

je želodec okrepčujoče, razmehčujoče, zlato žilo (hemoroidne) in gliste odpravljajoče zdravilno sredstvo. Steklenica velja 10 kr. (15)

Tuji.

12. marca.

Pri **Maltcu**: Belak, uradnik; Weinberger in Strodinger, zasebnika; Kümmerer, Silberstein, Lemberger, Neuman, Nedelka, Palitzar, trgovci, z Dunaja. — Adolf Joseph, trgovec, iz Berolina. — Mayr iz Kranja. — Huiber, poslovodja, iz Radne. — Mitz iz Hamburga. — Radinger, trgovec, iz Varaždana. — Radon, trgovec, iz Plzna. — Jessernig iz Št. Vida. — Mikolasch, trgovec, iz Siska. — Dienwiebel, potovalec, iz Draždan. — Kalan, davkarski nadzornik, iz Kočevja. — Hieng, trgovec z lesom, s soprogo, z Rakeka.

Pri **Stonu**: Vitez Tonello-Stramare; Schubert, Lamer, Gross, potovalci; Edvard Schmid, trgovec, z Dunaja. — Suschnig, trgovec, iz Grada. — Fillippi iz Zadra. — Kralje, nadzornik, iz Trsta. — Scheikil, nadzornik, iz Praga. — dr. Pirnat, c. kr. bilježnik, iz Zatične. — Matais iz Kranja. — Szeszler, potovalec, iz Budimpešte. — Tominz iz Šmarja. — Vicevič, trgovec; Prijatelj, trgovski pomočnik, iz Trnovoga.

Pri **bavarskem dvoru**: Klinger, Oton Müller, gospa Müller, iz Grada. — Turk, zidar, iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kometter iz Celovea. — Sadar iz Škofje Loke.

Umrli so:

12. marca. Josip Tance, poštni oficijal, 42 let, Kongresni trg 3, jetika.

13. marca. P. Kos, uradnikova hči, 11 mesecev, Ulica na Grad 5, Meningitis.

V bolnišnici:

11. marca. Marijeta Rovar, gostija, 73 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v tovar	
opazovanja	srakomeša v mm	toplotna po Celsiusu				
13	7. u. zjut.	732.9	3.2	sl. svzh.	oblačno	3.70
	2. u. pop.	732.1	9.2	"	"	dež
	9. u. zveč.	731.4	6.4	"	"	

Srednja temperatura 6.3°, za 3.5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	glid	15	kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	92	"	15	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	35	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	90	"
Akcije avstr.-ogerske banke	988	"	—	"
Kreditne akcije	308	"	25	"
London	114	"	90	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	12	"
Cesarski cekini	5	"	41	"
Nemške marke	56	"	45	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 69	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	5 36	Surovo maslo,	— 70
Ječmen,	4 80	Jajce, jedno	— 22
Oves,	3 25	Mleko, liter	— 8
Ajda,	5 36	Goveje meso, kgr.	— 60
Proso,	5 45	Telečeje	— 58
Koruza,	5 50	Svinjsko	— 60
Krompir,	2 50	Koštrunovo	— 40
Leča,	10	Pišanec	— 70
Grah,	10	Golob	— 23
Fižol,	9	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo, kgr.	— 88	Slama,	2 39
Mast,	— 68	Drva trda, 4 mtr.	6 80
Špeh svež,	— 54	" mehka, " "	4 80

Zahvala.

Shod zaupnih mož narodne stranka odkazal mi je častno nalogo, da sem prevzel kandidaturo v mestnej skupini mariborsko-ptujskeje. Kandidat v tej skupini postavil se je samo za to, da se konstatuje število narodnih volilcev. Zaradi tega in ker mi je bilo v agitacijskem odboru za celjsko mestno skupino delovati, nisem skliceval v mariborskem volilnem okraju shodov in se nisem predstavljal č. gg. volilcem. Vendar je bila vdeležba narodnih volilcev pri volitvi živahna. Prijetna dolžnost mi je torej, da izrekam č. gg. volilcem, posebno pa še volilcem središkim, ljutomerskim in ormoškim, ki so se brez vsake agitacije, na prost poziv v naših listih tako mnogobrojno vdeležili volitve ter oddali glas narodnemu kandidatu — meni — rodoljubno zahvalo! S svojo vdeležbo skazali so čast slovenskemu imenu!

V Celju, dne 11. marca 1891.

Dr. Ivan Dečko.

Piccolijeva esenca za želodec,

prirjena po lekarju PICCOLI-ju v Ljubljani, je želodec okrepčujoče, telesno zaprtje in gliste odstranjujoče sredstvo; rabi se tudi uspešno proti zlatej žili (hemoroidam) ter urejuje s svojim razmehčujočim učinkom prebavljenje in sploh delovanje želodca. 1 steklenica velja 10 kr. Esenco za želodec pošilja izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček po 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 stekl. (zabojček 5 Kg.) velja gl. 5.26. Poštne troške plačajo naročniki. (60-27)

Hiša,

pripravna za obrt, v vasi z mnogovoženo okrajno cesto blizo Kranja, je na prodaj ali se oddá v najem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod šifro „I. D.“ poste restante Kranj. (2-1) (3-3)

Zobozdravnik Schweiger

stanuje

hôtel „Stadt Wien“ (pri Maliču) šte. 25 in 26, II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2 1. ure.

Najnovejše iznajdbe in sredstva v zobozdravništvu. Najboljše plombe, po barvi zobem prikladne. (31)

Za vsa dela se jamči.

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčujoče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčujoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, a 30 kr.

Navedeni sredstva, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubal pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarni in kemik, poleg mestne hiše v Ljubljani.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse. Dunaj: Lekarna Viktorija pl. Trnkóczy-ja, pri sv. Francišku (ob jednem kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 118. (5)

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo. 21

Proti podganam najboljšje sredstvo.

Tord-Tripe

pokončuje podgane, miši in krte brez najmanjše nevarnosti za domače živali.

— 1 zavitek 50 kr. —

Glavna zaloga za Kranjsko:

G. Piccoli, (12-2) lekarnar v Ljubljani.

Najboljše in najsigurnejše učinkujoče

parno ribje olje,

katero lahko prebavlja vsak, tudi najslabotnejši želodec, in katero ima v sebi najboljšo redavno snov, se dobiva v steklenicah po 60 kr. v lekarni Piccolijevi „pri angelju“ v Ljubljani na Dunajski cesti. Ribje olje primešano s kotranom steklenica 80 kr. Pri večjih naročilih primeren popust. — Vnanja naročila izvršuje se točno po poštne povzetju. (15-6)

Uzorec zasebnim naročnikom zastoj in franko.

Uzorne knjige za krojače, kakeršnih do sedaj že ni bilo, nefrankovane in le proti vložbi 20 gl., kateri se odračunajo, kadar se blago naroči.

Blago za obleke.

Peruven in dosking za prečastito duhovščino. Blago za uniforme c. kr. uradnikov po predpisu, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livreje. Sukno za bilard in igralne mize, loden tudi nepremičen za lovske sukne, blago, ki se sme prati. Popotni plédi 4-14 gl. itd.

Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno sukno in ne slabeza blaga, ki se ponuja od vseh strani in je jedva krojačevega plačila vredno, obrne naj se na trvdko

Jan. Stikarofsky v Brnu.

Največja zaloga sukna v Avstro-Ogrski.

Razume se, da ostaje v moji zalogi, v kateri je vedno za pol milijona goldinarjev av. velj. blaga, in pri moji svetovni trgovini mnogo ostankov; vsak razsoden človek pa mora spoznati, da se od takih malih ostankov in odrezkov uzorci ne pošiljajo, ker bi pri več sto naročbah za uzorce nazadnje ničesa ne ostalo, in je torej smešno, če nekatere trgovine s suknom vzlic temu inserirajo uzorce od ostankov in odrezkov in so v takem slučaju uzorec le od kosov in ne pa od ostankov, namen takemu postopanju je očividno. Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjajo, ali se pa denar vrne. Barva, dolgost, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.

Razpošilja se le proti povzetju, nad 10 gl. franko. Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, italijanščini in francoščini. (24-8)

OZNANILO.

Po želji slavnega odbora čitalnice in čast. društvenikov, prevzel sem

čitalniško restavracojo

za stalno in bodem odslej postregel tudi

z obedom.

Meni do sedaj izkazano naklonjenost si hočem ohraniti z vsestransko skrbno in dobro postrežbo.

Slavno občinstvo najuljudneje vabim ter se spoštljivo priporočam

Josip Trinker, restavratêr ljubljanske čitalnice.

(1-3)

Kovertes firmo

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Cena
2 gld. 95 kr.

S kalendarijem
3 gld. 75 kr.

Ura z

in zvončkom,
sveti, vis. 18 cm
vine, je dobiti

budilnikom

ki se po noči
vokrovu iz ko-
vine, v tovarni

EMIL MAYER na Dunaji,
I, Bauernmarkt, 12. (12-2)

Ura s kukavico, ki naznanja čas, v lečo iz-
režljanej omari, podobarsko delo, s koščenimi ka-
zaleci 8 gld.

Cenki stenjskih in žepnih ur se pošiljajo
brezplačno, če se zahtevi prileži poštna marka za
poslatev. (12-5)

Št. 4462.

Razglas.

V smislu § 15 obč. reda za deželno stolno mesto Ljubljano
(zakon z dné 5. avgusta 1887. l., št. 22 dež. zak.) se javno na-
znanja, da so

**imeniki volilcev za letošnjo dopolnilno volitev
občinskega sveta**

sestavljani in da se smejo od danes naprej 14 dnij tukaj pregle-
davati in zoper nje vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovorih razsojal bo občinski svet.

Magistrat ljubljanski,
dné 6. marca 1891.

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani naznanjam prečast. duhovščini in slavn. p. n. občinstvu,
da sem premestil svojo

krojasko delavnico

na sv. Petra ceste št. 2 (v gosp. lekarnarja W. Mayerja hišo)

ter se ob tej priliki zahvaljujem za dotedaj mi izkazano zaupanje. Priporočam se
toplo nadaljnji naklonenosti zagotavljaajo solidno, pošteno in ceno potrežno.

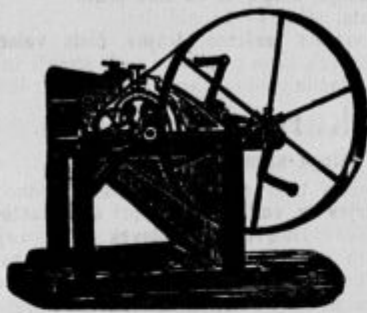
Velespoštovanjem

(3-3)

France Kraigher, krojaški mojster.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Plugji, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnica
za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelji, loko-

mobili, trieure, snažilnice žita, stroji
za robkanje turšice, slamoreznice, stroji
za trenje žita, za rezanje repe, za
mlenje in mečkanje sadja, za stiskanje
grozdja in oliv, peronospora-aparati,
stroji za lupljenje ovočja, sušilnice za
ovočje in zelenjad, smrki (pumpe) za
vino, kletne priprave, smrki za vod-
njake, krožne žage, decimalne tehtnice,
tehtnice za živino, mlečni separatorji,
priprava za vzdigavanje sodov, stroji
za vrtnanje, avtomatično delujoče st-
skalnice sladke krme, stroji za žetanje,
(20-2) treslice itd. (20-2)

Vse najboljše izdelano po najnižji tovarniški ceni.

Jamstvo! Pripravno plačevanje! Cas poskušnje!

Zaloga kmetijskih in vinorejskih strojev
IG. HELLER, II, Dunaj, Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani 144 strani obsežajoči ceniki v nemškem, italijanskem
in slovanskem jeziku se pošiljajo gratis in franko.

Zanesljivci zastopi se povsod osnujejo.

Naznanilo prevzetja kamnoseške obrti.

Dozvoljujem si naznaniti prečast. duhovščini in slavn. občinstvu, da sem z dném
1. marca t. l. prevzel vse dvajset let poslujočo

**kamnoseško delavnico v Ljubljani, in kamnolome z
delavnico na Glincah pri Dravljah.**

Izdelujem vsakovrstna cerkvena umetna kamnoseška dela, kakor:

altarje, tabernaklje, prižnice, obhajilne mize, kropilne kamne, cerkveni tlak itd. itd.

po najnovejših vzorcih iz različnih finih trpežnih marmerev; imam vedno **izborno
zalogo najrazličnejših grobnih spomenikov** po nizki ceni do 250 gld.
jeden; izvršujem točno naročila na **grobne spomenike** po izbranih vzorcih ali
lastnem načrtu; prenavljam iste kakor tudi **rakve** ter preskrbim **vrezavanje
in zlatenje napisov** na starih spomenikih v mestu in na deželi po najnižji ceni.
— Vsprejemam naročila in izvršujem vsakojake **stavbinske proizvode** iz
domaćega ali inozemskega zanesljivo trpežnega blaga po znatno znižanih cenah. Vel-
kanski lastni kamnolom in **zaloga najrazličnejšega kamenja** mi omogo-
čujeta najtočnejšo izvrševanje tudi **največjih kamnoseških del.**

Opirajoč se na večletno poslovanje in lastno izkušnjo v svoji stroki gojim opr-
avično nado, da me blagovolite počastiti z mnogimi naročili, katera obljubim izvršiti
vselj vestno, pošteno in v popolno zadovoljnost prečastitih in velemenjenih naročevalcev.

(3-3)

Odličnim spoštovanjem

Alotzij Vodnik, kamnosek, v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Kmetovalec, poseben prijatelj živino-
reje in sadjereje, oženjen, (3-1)

išče službe

kot **veliki hlapec** ali **oskrbnik** na kaki
veliki kmetiji. — Več pové upravništvo.

Hišo,

primerno za **gostilno** ali **prodajalnico**, z
vso prodajalniško opravo in **dovo-
ljenjem tobak prodajati**, prodam iz
proste roke radi rodbinskih razmer. Hiša
leži pri farni cerkvi, blizu postaje in je zraven
hiše tudi **njiva** in **travnik**. — Ponudbe na

Fani Zaynard.
Hotič. Pošta Litija.

(14-7)

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Podružnica za Ogersko:
Dunaj, Giselastrasse 1, | **Pešta, Franz-Josefplatz**
v hiši društva. št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1890 frankov 111,610.613
Letni dohodki premij in obresti dné 30. junija 1890 „ 20,084.349
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v
dobi društvenega obstanka (1848) „ 234,804.082
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za
novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka
skupni znesek vloženi ponudb 55,985.275
1,666,812 555
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

(12-3)

pri

Gvidu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3 b.

Čas mi je javiti, da sem izvršil pohvaljeno **sliko prvega slovenskega
pesnika in preporoditelja**

Valentina Vodnika

i v manjši obliki, namreč 55 cm široko, 68 cm visoko. Ta slika (oleografija) je v
10 cm širokem, krasnem, pozlačenem ali črnem okviru in velja **gld. 13-50** proti
gotovemu plačilu.

Da omogočim vsakemu nakup slike tega narodnega velikana, in ker mi je
do tega, da se ta slika nahaja povsod, kjer se slovenski čuti, dajem jo tudi **na
mesečne obroke po 1 gld. za 15 gld.** loco Zagreb, brez zaboja.

Nadalje priporočam oleografije: „**Ranjeni Crnogorac**“, „**Hercego-
vačko roblje**“, „**Hrvatski sabor god. 1848**“, „**Krunisanje kralja
Zvonimira**“, „**Died i unuk**“, „**Josip Juraž Strossmayer**“.

Velespoštovanjem

S. Kočonda,

založnik v Zagrebu.

(5-5)

Sargove glicerinovne specialitete.

Odkar sta izumila glicerinovne specialitete **F. A. Sarg** in **Karol Sarg**, rabi jih **Njeno
Veličastvo cesarica** in drugi udje cesarske naše rodovine, kakor tudi mnoge tuje
knežje rodbine. Te specialitete priporočajo: **prof. baron Liefzig**, **prof. pl. Hebra**,
pl. Zeissl, **cesarski svetnik pl. Scherzer** itd. itd., **dvorna zobozdravnika Thomas**
na Dunaji in **Meister** v Gothi itd.

Glicerinovo mlo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatlici 65 kr., v deščicah
po 3 koške vkupe 90 kr., v škatlici po 3 koške 60 kr.
Medeno glicerinovo mlo v zavitku po 3 koške 60 „
Tekoče glicerinovo mlo v steklenici 65 „
(Najboljše sredstvo za razkave noge in nečisto polt.)

Glicerinova ustna krema v steklenici 50 „
Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gl. 1.—
Toaletno karbol-glicerinovo mlo v zavitku po 3 koške 1 20

KALODONT, glicerinova zobna krema po — 35
(Izčrtno sredstvo za lepe svitle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. (21)

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo, salonski krilasti klavir, pianine,

iz tovarne svetovno znane tvrdke (**Gottfried Cramer**) — **Wilh.
Mayer** na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld.,
550 gld., 600 gld., 650 gld., **pianine** za 350 gld. do 600 gld.

Klavirji drugih tvrdk za 280 do 350 gld.
Izposojilo klavirjev za na deželo pod naj-
ugodnejšimi pogoji (12-5)

Prodajalnica in posojilnica klavirjev **A. Thierfelder**, Dunaj, VII. Burggasse 71.